

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci stěžovatelky **K. I.**, zastoupené Mgr. Zdeňkem Honzíkem, advokátem se sídlem v Plzni, Plynární 6, za účasti **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 10. 2005, č. j. 65 Az 107/2004 - 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 6. 10. 2005, č. j. 65 Az 107/2004 - 22, zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 8. 12. 2004, č. j. OAM-3389/VL-10-HA14-2004, kterým stěžovatelce nebyl udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) a současně bylo rozhodnuto, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že stěžovatelka opustila Ukrajinu dne 10. 11. 2004 z důvodu násilnického chování svého snoubence, který pracoval u policie a pod vlivem alkoholu ji opakovaně bil, protože na ni žárlil. Proto se rozhodla odcestovat do České republiky, kde by chtěla žít a pracovat. Jiné problémy ve vlasti neměla. Tyto skutečnosti nelze podřadit pod žádný z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka nesplňuje ani zákonné předpoklady pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, tj. osoby, jíž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 tohoto zákona. V průběhu správního řízení

ani v žalobě stěžovatelka neuvedla žádný konkrétní důvod, který by mohl vést k aplikaci § 14 zákona o azylu. Stejně jako ministerstvo ani krajský soud nezjistil u stěžovatelky existenci překážek vycestování taxativně vyjmenovaných v § 91 zákona o azylu.

V kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě stěžovatelka uvedla, že ji podává z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Poukázala na to, že jak ministerstvo, tak i krajský soud ve svých rozhodnutích spatřovaly důvod jejího vycestování z Ukrajiny v ekonomických potížích. Opak je však pravdou, když jako hlavní důvod opuštění Ukrajiny uváděla násilí, které bylo na ní pácháno bývalým snoubencem, který je policistou a tak beztrestně pod rouškou státní moci, kdy jeho počínání bylo kryto jeho nadřízenými se nemohla domoci spravedlnosti a tak byla vlastně nedobrovolně nucena opustit domovský stát. Ostatně tato činnost byla známa i orgánům českého státu stran disidentů, kteří též byli nuceni opouštět v minulosti teritorium státu pro násilí ze strany policie. Ministerstvo však neučinilo jediného kroku k tomu, aby skutečnosti stran tohoto násilí byly na Ukrajině zjišťovány a pouze formálně se vyjádřilo tak, že se ze strany stěžovatelky jednalo o zastřený ekonomický důvod. Takto zjednodušené konstatování beze všech důkazů převzal i krajský soud, kterému však k rozhodování nebyly doloženy žádné listinné důkazy k tomu, aby ministerstvem prokazované skutečnosti se staly nespornými. Tvrzení ministerstva lze podle stěžovatelky hodnotit jako velice zjednodušené a vytrhující věci z kontextu, když neuvedlo žádné konkrétní skutečnosti, kterými by byla její tvrzení vyvrácena či jinak zpochybněna. Ministerstvo neučinilo jediného kroku, byť jen formou dotazu do země jejího původu cestou právní pomoci, aby jí popisované jednání prověřilo. Jeho vyjádření se pak stalo formálním a nevystihujícím celou podstatu věci. Ve spisovém materiálu tedy zjevně absentují veškeré skutečnosti, které mají zásadní vliv na objektivní rozhodování soudu, a to pro nečinnost ministerstva v tomto směru. Jedná se tedy o neobjektivní posouzení shromážděných listinných důkazů a o jejich neúplnost. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Ministerstvo ve svém vyjádření uvedlo, že podle jeho názoru je kasační stížnost stěžovatelky nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., ne-li nepřezkoumatelná. Ministerstvo stejně jako krajský soud důvody, jež stěžovatelku přivedly z Ukrajiny do České republiky, jako ekonomické neoznačilo ani v odůvodnění svého rozhodnutí, ani ve svém vyjádření k její žalobě. Násilí, jehož se její snoubenec na ní dopouštěl, činil jako partner a z chorobné žárlivosti, nikoli jako orgán státní moci a nikoli pro politickou nepohodlnost stěžovatelky. Ministerstvo vedlo na žádost stěžovatelky správní řízení o udělení azylu a rozhodovalo v řízení o azylovém právu, neprovádělo vyšetřování ve věci spáchání trestného činu ublížení na zdraví k trestnímu oznámení stěžovatelky na svého přítele. Ministerstvu není zřejmé, proč jsou v kasační stížnosti odkazy na násilnosti policie vůči disidentům nebo výtky o neprověřování stěžovatelkou popisovaného jednání formou dotazu do domovského státu cestou právní pomoci. Z pohledu ministerstva je tedy kasační stížnost postavena na námitkách nesouvislých, nepřípadných a mimochodných. Proto navrhlo odmítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka, přičemž neshledal vady uvedené v odstavci 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Námitka stěžovatelky, že jak ministerstvo, tak i krajský soud ve svých rozhodnutích spatřovaly důvod jejího vycestování z Ukrajiny pouze v ekonomických potížích, přičemž

ona jako hlavní důvod opuštění Ukrajiny uváděla násilí, které bylo na ní pácháno bývalým snoubencem, který je policistou, je zcela bezpředmětná. Ministerstvo i krajský soud ve svých rozhodnutích vycházely z tvrzení stěžovatelky, jenž jsou obsažena v její žádosti o udělení azylu a v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení azylu, v nichž stěžovatelka jako důvod svého odchodu z vlasti uváděla osobní problémy s bývalým přítelem. Tyto stěžovatelkou uváděné důvody byly ministerstvem i krajským soudem vyhodnoceny jako problémy se soukromou osobou, jež nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Není proto pravdou, že by ministerstvo nebo krajský soud ve svých rozhodnutích posuzovaly stěžovatelkou uvedené důvody opuštění Ukrajiny jako ekonomické, jak nedůvodně tvrdila stěžovatelka v kasační stížnosti.

Pokud jde o námitku stěžovatelky, že ministerstvo nezjišťovalo skutečnosti stran násilí ze strany bývalého přítele a pouze formálně se vyjádřilo tak, že se ze strany stěžovatelky jednalo o zastřený ekonomický důvod, je tato rovněž nedůvodná. Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval (viz rozsudek ze dne 20. 11. 2003, sp. zn. 2 Azs 27/2003, uveřejněno pod č. 181/2004 Sb. NSS a rozsudek ze dne 18. 12. 2003, sp. zn. 5 Azs 22/2003) správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné ve lhůtě do třiceti dnů od zahájení správního řízení, vydá správní orgán rozhodnutí podle § 12 zákona o azylu s dalšími akcesorickými výroky, tj. existencí překážky vycestování. To ovšem neznamená, a ze žádného ustanovení zákona tak nelze dovodit, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjistit skutečný stav věci podle ustanovení § 32 zákona č. 71/1967 Sb., ve znění pozdějších předpisů, má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud je vázán jak rozsahem kasační stížnosti, tak jejími důvody, přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu vymezeném v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že ministerstvo vycházelo při svém rozhodování z údajů uváděných stěžovatelkou a z písemných zpráv o politické a ekonomické situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, které jsou součástí správního spisu. S podklady pro rozhodnutí měla stěžovatelka možnost se seznámit a vyjádřit se k nim. Této možnosti využila, s obsahem protokolu o pohovoru vyjádřila souhlas a nežádala doplnění ani změny. Proto Nejvyšší správní soud v řízení neshledal vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

O stěžovatelkou podaném návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle ust. § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ust. § 56 odst. 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně

vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. března 2006

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu